

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Betül Tarıman

YOL İNSANLARI

siirler

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ŞİİR DİZİSİ

Yayın Yönetmeni
İlknur Özdemir

Dizgi
Gelengül Çakır

Montaj
Mine Sarıkaya

Kapak Düzeni
Semih Özcan

İç Baskı
Özal Basımevi

Kapak Baskı
Çetin Ofset

Cilt
ZE Ciltevi

1. basım: 2004

ISBN 975-07-0391-X

© Betül Tarıman / Can Yayınları Ltd. Şti. (2003)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Betül Tarıman YOL İNSANLARI

ŞİİR

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

**BETÜL TARIMAN'IN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI**

**GÜLE GECE YORUMLARI / *şii*
YOL İNSANLARI / *şii***

Betül Tarıman, 7 Eylül 1962'de Edirne'nin Keşan ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Anadolu'nun çeşitli kentlerinde tamamladı. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nü bitirdi. İlk şiiri Ağustos 1992 tarihli *Kıyı* dergisinde çıktı. Şiirlerini ve yazılarını *Varlık*, *Gösteri*, *Şiir Odası*, *Yeni Biçem*, *Edebiyat ve Eleştiri*, *Son Kişot*, *İnsan*, *Bahçe* başta olmak üzere çeşitli dergilerde yayınladı. Şiirlerle Fotoğraf sergisi açtı. Kurduğu şiir atölyesinde şiir çalışmalarını sürdürdü. Şair ve yazar *Rıfat Ilgaz* anısına 2001 yılından bu yana şiir dalında verilen Şiir Ödülü'nün kurucusu oldu. Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi (WALD) tarafından Mahalleleri ve Muhtarlıkları Güçlendirme Projesi kapsamında kurulan Kastamonu Mahalle Evi'nde sanat danışmanlığı yaptı. *Cumhuriyet Kitap* ekinde kitap tanıtımları yapıyor. Kitapları: *Ay Soloları* (1995), *Üzgündü Kırlar* (1996), *Kardan Harfler* (2000), *Güle Gece Yorumları* (2002), *Yol İnsanları* (2004).

ÖNSÖZ YERİNE

dokun sedefine kuğunun
şiiirin yaprağını yeniden oku
nasılsa
kuyusudur herkesin yolu
ve
cam
inceliğindedir
yaşam

şiiirlerimizi askıya astık

1

Biz Biraz da Fotoğraflarımızdık

Mario Levi

YAKIN ARKADAŞ

*Sibel'e ve
öteki çocuğa*

bana bir kimse buldum
ağzı güller büyütüyor. frezyalar
buldum. o benden bir ağaç
gibi kökleri dışarıda
atlar kadar deli ve konuşkan
harfleri yan yana getirince
öyle
bolluk bereket oldum

*yazmak yazınca bulaşıcıdır
yağmur yağdırır ve yetin
bir süre sözle yenilmeden
benzeriz birbirimize
önde sen*

yaz bunun için yazınca
biz artık sen ve ben ikiz
kurmaca öyküler, zıtlıklar
biz artık aramız dağlar, yakınlıklar
hayat çin işi bir vazo
üstelik kısa ve çirkin
kırılsa kırılır gibiyiz

*her şey karşılık bulacak
kâğıt başlayacak kendinden
söz*

solma odalarında şimdi böyle
kimden bu yorgunlar, darlıklar
ve sen ağzın masallar çoğaltıyor
bilirsin gidenle gider
boğazın yırtılırcasına bağırдыңın sır
nasıl ömrüne büyürse çocuk

söyleme

çizsen bile beni atamazsın derine

YÜZYÜZE

*edilmiş bir yemini sular
söylenmez kıldılar ve
kayıp çocuklarını zamanın
acıları bitirdi*

ey ki şimdi böyle
kalmadı verecek ağzım
yüzüm tiklerle mor
yüzüm huysuz köpek
sıçrayan bir yoldan ötekine
korkak kendine bakacak kadar

peki ya ben kimim
kimin evine bahçe
vazoda solmuş çiçek
sıcak bir manto kadar
gerilim hattına konmuş
güvercin gibiyim

bilir mi ki bunu sarnıç
suyun yengecini besleyen otlar
çocukluğum orda yok gibi
baba gözleri kör
kendini zorluyor kelebek olmaya
buğru olmuş ama farkında değil

yatıyor bir hiçlik gibi uzun
sarayında örümceklerin
yol bunu biliyor
ve rahatlar
bereketli bir sofrada günah
doğrultuyor avcıcıyı yerinden
yapışkan bir sevinçle

yemin her dilde başka açıyor

YOL İNSANLARI

I. hikâye bir tat yok aslımda
şaşkın kardeşim annem şaşkın
gözlerim eski kratere benziyor
ufalıyorum, ufalsam
yolun uzunundandır ağrım
aşktan değil

çünkü olmaktır yol

harmanda ziyneti un olmak
kırılmak kalem gibi
şehrin tabelasında
ensiz gölge kalmak

II. hikâye sana şey diyeceğim
hüzün gibi şeyliğini yol kişilerinin
ve sır gibiliğini
ağız kenarlarında üzgün bir ses
solar solduğunda ölü anneleri
yitmek budur işte
masal olup sıkıntı kalkmak
dağ yarılıp güz kokmak

*çek üstüne sebebi
gül üşür ya usulca
kendini sevmelisin
kendini sevmelisin
için telaş dağılsan
bacakların kısa düşerdin*

III. hikâye düşerdim ve her bıçak yara açardı
her düğmem iliksiz
durduğum yerde çöl
durduğum yerde çöl
doldur ateş bardaklarını
canım düşünme
tek kuruş vermiyor canıma tanrı

tek kuruş vermiyor canıma tanrı

HİÇLİK O

yırtık; neyimdi ki o benim
itinayla büyüttüğüm erkek
dua eder gibi çocuksu yenik

diktikçe genişliyor sıkıntı çadırı
büyüyor
elime sıvaştırdığım zan
engelli koşuda terlemiş
at kadar huysuz ve az

yırtık; can sıkan darlık
o benim beni üzen kadın
felçli ve ellerim yok
alnımı göğsüme dayasam

yoksullar evine düş yağmaz ki

NE Kİ

şiiir; sıkıntıdır bilinir kim bilmez
amozondur ki yok memesıyla
kıskanılmış
makyaj bile yapar
uzun süre

öyle dağlarında telaş çok
morg kadar soğuk zamanda
içine düşer kor

şiiir; o ovduğum olduğum kaya
görünür yüz adamlık mesafeden
hamur yoğurur ev süsler
atsam başımdan atamam

YÜZ ÜZÜLMÜŞ GÜL

“gül der ki yüzüm yüzlerden güzelken
ezer suyumu çıkarırlar neden”

Hayyat

orda öyle bir yer
 şehrin kuzeyinde
yaralarına pamuk
yetiştirir bir kadın
sırtında kırk abdal eli
oynar sabrın memeleriyle
söküp toyluk kirecini

ama dünya başka dünya
telaştır gibi insanlar
bundan yoktur buğu
aşk da bir hazine
hangi kapıdan çıksa
değildir kendi

abdalım aşkı tanımla ve öl

bir yalan masalım sis ki
çoğalan kül
aç köpek ya da
o duvarları seviyor
yastıkları ıslatıyor
yüz üzölmüş güldür
güller solunca ne bitecek
yağmurun imkânına
tutunacak mı kadın

bir kıvama gelmiş söz ki bu
küp bile doldurur
taş da yontar
kadın da öyle
iftiranıza kırk kırık kalkan
kırk imkânsıza kırk şefkat
eğridir dikenî ot kadar
ot da abdalım yitimidir

bırakıp gitsem mi ben beni

üçüncü söz
gelinin düğün sofrası

bunlar şimdi kapıya da gelir
bilmez ne ettiklerini ağır sözde söylerler
maskara da ederler insanı
onlar çünkü susmaktırlar
ağızlarını şapırdatıp

toplanırlar ısıltıyı yemeye
 derler ki; günah kısıtırılmış andır
 ama açılırken bile densiz
 susmazlar bile
 Necef tükendi toplandı sofrası

suyu bulan gelin nasıl bilebilir yaradaki telaşı

dördüncü söz
gelinin içsel konuşmaları

indik bir dağı öncesiz
ayrıntılar ustası, derin uğraşlar
sevdik aynaları ve ince kederini dünün
koklaması gibi erkeğini dışı böceğin
kokladık kimi kez
aşkı koklarken ki hazla

yalnız dün değil hep

anda uyumsuz bir şey var
kuşu yerinden eden ve
beni uçuran kuytuya
ben o ince kadın, gül yorumcusu
sözü tartıp söyleyen

an boşaltıldı
an boşaltıldı

her sendeleyişte kor, her okumada
aşk ile anlam kar ile kan
indik bir acıyı öncesiz
eteğimiz uçuştı, yakalarımız
hep bir kusur
sarındık satenler, rüzgârlar
ben ve öteki yani biz
donup kaldık öyle
içimdeki o derli toplu

ağrıdık bir kuruntu gibi telvede

beşinci söz
sevgilinin söyledikleri

her gün kopuyorum kendimden
her gün gölgesi uzun silahın ve
bir dilekçe kadar kısa zaman

amannn

şimdi bana bir avaz
“göğsümün otlarından ye atlar gibi”*
karışsın dalların hayatıma
bir tek onları sökmemişler
acı kazmaktan çatlak el
çizilmekten yorgun duvar

tenhada neden siyah bir kar kokusu var

* Nizar Kabbani

GEÇİM KARARI

*böylesi bir gecede bakire ve genç
saf, yeni olmaktan daha
olağandışı ne var?*

Ted Hughes

**örtüler arasına
sakladığım eşyaları
içi geçim kararı
mektupları**

yani gidendim ayakları çıplak
ve sustum acı
ağladım solmaya ben genç anne
gördükçe yüzleri
yüzler içleri kar
saçlarım enseme toplu
yüzüm dar

bilmediniz oldu daha neler
öldü çekirgeler, karıncalar
ağladım elbet
olsun bilirsiniz
sonra koltuk altım acılara geniş
ve yüzüm buz aynalara
ey aşk beni benden taşır

**yoruldum çocuklar gibi
koşmaktan
tenim ölü bakir
kaldıkça**

bu duvar ne zaman kararmışsa
ben gibi oluşu ve susuşu nasıl
içimde diken
içim neşter izi
kazdı ardımı kazıcılar
yüzleri çiğ yılan yüzü
sarınarak postlarına

fırtına dedin dağılır
susmak aşk çoğaltır
dedin ki benim ölü
bakir kaldıkça

gördüm gül gülde budandır

DENGE

*kurumuş ot rengidir kadınlar
keskin gül izi soluk alışlarında*

mevsim yaprağını arıyor annem neden
oda tozlu
raflar dağınık
doğrulmayı bekliyoruz
doğurmayı neden

azalıyor isteklerimiz
odamı tutuşturan telaşlar
şimdi her şey sıfır
çoğalıyor ölümler

pijamanın içindeki adam kadar yorgunum
kilitli bir kapı arıyorum
odalar güz telaşında
üzgün bir kedi neden

bilmiyorum! ıssızlık yatağımı yakacak
yüzünde ölecek bir adamın çok kadın
ve bir kez daha
incelerek
ve çıplak

kendimize hassas bir terazi bulalım

TANIKLIK

gölmeyi bilmeyen adam
geçitten çıkıyor
ödemeye hayatın bedelini
başka bir hayat için
hali bir perişan ki terli daha
her şey solmuş da
ölümü hatırlatıyor

taşın yere çarpmasıyla
saksının kırılmasına
eşit bir duygu bu
olmak için yeniden
neden var ama
tehlikeli bir dönemeç
gücü yüzleşmenin

yüz nedir ki göz bakarken
bilinmez kadın ne
tansiyon çıkarken
açan olmadık yerde

yarım her sözcük
yarım her şey
yenilmiş gibi yemek
içilmiş gibi yapılmış çay
lavaboda erkeğe benzer
bir kadın eli
tepkisiz şimdi nasıl
an bitti ürkü geçidi kuşatıyor
denedim ve öğrendim

neden son vedadır hep akılda kalan

ON BİRİNCİ HAFTA HİKÂYESİ

I. adam

kazdıkça her hatırayı
buruştuğu sanılıp çekiştirilmiş
masaya sabah kırıksız...
adamin gülmesiz yüzünde
bıçak izi bir acı
adam ağırbaşlı, adam
yolcu evde düşten önce

*özgürlüğü tatsın dudakların
aşkın sabah ayazında
ışıklanması gibi*

II. adam

geldim madem durayım
masada boş tabaklar
çatal, kaşık... hedefini
şaşırmış taş kadar deli .
yüreğim ve
yüzüm pembe
kuşun çiçekle öpüşmesinden
duyduğu hazla
üstüme giydiğim o koku
kıştan önce

gözlerime bak sonrası işte

III. adam

ilkin gömüldüm içime
geçimsiz ve ben muntazam
tarih yazıncaya değin beni
üşür terleyen ellerim
hep o derdine yaslanır
içinde yakut atlar
düne rağmen

güle hayran

koro (kadınlar)

*ilmeğin kaçtığı güzdeyiz
budala!
ne avcısın ne de yaz
avın yok senin*

bu yaz kırar hep
kapısız bir evden şimdi
ilk sevişmede sancılı ve
alnımda sirkeli bez
çarşafımda leke yok ama

durdum zaman akacağı gibi aksa

FOTOĞRAFLARDA

kimse kendine onarmak değil

I.

ardı hüznün erkekler var
durup baksanız şaşıp
eski bir amforadır tenleri
solmuş

dudaklarında esnemesi gecenin
ararlar her sevgilide anne dizi, sesi
bundandır azalmaları
sevgili dizinde çocuk
kırılgan kalmaları

*sen ey hatırladıkça incelen
inceldikçe çürüyen
ne bilsinler
dünkü güzdür küstür
kapandığın son kapı*

II.

şüphenin gölgesinde şimdi
durup da mı ağlasam
ağlasam da mı yorulsam

öyle mi

uçurum mu dolmuş odaya
camların ardı ne çok erkek
yüzleri çok erkek
bilemedim
yoksun aşk dilinden

dedi, herkes kadarım ne yapsam

DALGIN BAKARKEN UFKA

*kuytusunda çaresiz eksilen
biri bendim aşksız üç kadından*

*rüyamın bir yerinde ağlamıştım
dal kollarıma tutunarak*

*

bu şimdi çok yırtık kadın
yani yüzü çok tanıdık
hani bilirsiniz derdi yetişmek
diye dedim ki; aşk evet!
bu bir başlangıç olabilir
kaç ev, kaç kusur
benim de temelim

*

bıkkınlık rastlantı değil
sabrınız benim olsun
alıştığınız onca şey
zaten boynuma sıkıntı oluyorum
saçlarımı tarıyor
kuytudan su çekiyorum
diyorum ki; nasıl denirse öyle
bir şey olmalı. bir şey
hani ten rengime uyan
bilirsin incedir, güzeldir
açılır anda baharın

*

daha ne kadar korkulur tenhada
anne yüzleri bir fincan ve
gözleri özürse zamanda
aşk deneyim kazandırır mı
bilgisi ruh tutuştururken
hayat işte! tabelasız istasyon
ardımda düdüğü sesi dilsizleri topluyor
şaşırp gül takıyorum yakama

*şaşırp gül takıyorum yakama**

* Ali Cengizkan, Dayım Gül Takardı Yakasına

AY AVCISI

(oyuncu)

evhamlıyım
boynum terli, kasıklarım
altımda gürültüsü çarşafın
içim geçkin kız
arzularına yenik

bazen açar içimde
gül kokusu
gömleğimde bir esinti
aşk da doğduğu yere benzer
tenim duru su benim aç kuş
ağzı pembe sade masum
söylemek önemlidir

ki geldiğim yerde
çocuk bile sayılsam
şimdi ben çekingen kız
sahne ardında
köhnemiş ten
çırpındıkça boğuldum

(seyirci)

bir sokak hep gülümser
ev arkadaş arar
ve kederli ve mahzun
sessiz yenik biri
söylar suyun kanattığı yeri

baksam her yer ayna
içim yırtık içim
kaç kadın, loğusa
derinimde bir ağrı
baktıkça aynam sevincim olsun
dedim ki
dağ beni umsun
aşk beni umsun

(ayna)

sandık gibi kapandı gece de kalan
üşüttü duvarı
zamanın uğultusu

*sanki kızgın
fırlatılır ya taş suya
hüznün nasıl tartıldığını bildim*

BEN

I.

*görmemle başladı her şey
terleyen beni*

terimle kızaran bir elma
tadı biçtim her hevesten
ve her çölde
tek bir sözcük için
beni doğuran bir çılgılık vardı

ve öyle beyaz
duvarları duvarlarım olan
menekşesi menekşem
soluğu iyilik

benimi aydınlığa bağışladım

her gün bir birikinti
artık ne rüzgâr
gövdemde yağmur
kuş seslerini yokluyor

II.

*duymamla başladı her şey
güzelleştiren beni*

gülü kusursuzlaştıran bir söz
edindim her birikimden
ve her bahçede
sadece bir tını için
aşılanmış bir ağaç vardı

ne kadar iyimser
sevinci sevincim olan
yokluğu yokluğum

hayatı benimle uyardım

sevinçli bir çocuk şarkısı
içime hâlâ esiyor
beslenip büyüdüğüm yolda

TERCİH

güz sürerken varlıklarını toprağa
avcı: öteki

heveslenmiş
sabahın orda yağmur uykusu
denli dalgın denli eski
yok merhamet fidesi

av: nem kokulu o sis
ele verecek seni tekinsiz gün
dile sabır
bir sap gül için
cesaret söyler şimdi
neşeli bir şarkı
boynuna ilmek takılana dek

kadın içini sıkmakta gülün
mevsimi geldiğinde solacak
açacak kapıyı tekrar
açar elbet
içinde yırtık bir zar var

oysa çocuk gülüyor. gülsün
bilmeyecek neden
ipi kestiğinde baltanın ucu
havalanacak iki martı
ve neden iki kara delik
ateşten boynuna avın

ateş boynuna gül gibi açacak

ÇARK

I.

*çizsem hayret
çizmesem ihtilal*

düнде bir kadın ur
girmiş rüyasına harflerin
uykusu ruhuna taç
gürültülü diliyle kinini
kutsarken zaman
uyuttuğu yılandı
koynuna döktüğü saç
git

içi kurtlanmış meşin
bir gıcırtyla çatık kaşlı ve esmer
kin içine boşalıyor
o kuduz
nalsız atların taşıdığı
yalan

mayalansın yeni bir oluşumda
yıkandığın o çamur
buz bir geyiksin işte
tasarlanmış bir yalanla
ilerlediğinde hep hatırla
uzun bir geceydi o

ciltsiz taşıdığın kitap

II.

*bakınca görünür
görmediğiniz*

sabahta bir çocuk komik
boynunda küçük bir ben
binmiş Haşim'in atlarına koşturur
ayıklanmış otlar arasında
bulduğunda bir söz
kalbi çarpacak

takılırken bir ünlem
inkâr gibi boynuna
rahatsız haksız bir sözden
dün gibi

III.

*yazılmaz
bir kez yazılan*

gemide bir adam sivri dilli
balıkları korkuyla ovacak
sabaha dek

o sensin
suyun değerini bilmeyen yaprak
ağzın kara ve öl
koparttığın o dal
döllenişindi senin

acıtarak soruyoruz
seçilmiş bir elmayla renksiz
tuşlara dokununca kırık
bir mi sesi dökülüyor sayfalardan

sofram sıkıntı topluyor

DUL / LUK

1.

*hiç düşünmemiştim
böyle bir şey
yazmayı
ve
yanılmayı*

kendime aşk bulmalıyım
kendime aşk buldum

eski bir kadınıym ve ancak
saçlarımı tarıyorum kısa
saçlarım hiç
yamıyorum tenime güller
güller artık tüketilmiş
güller artık tenime zehir

o odadan hüznü ayır
o dert öncemden
açsın duvarların tanıklığı
mevsim geçer kendimleyim

2.

*ne yapsam şimdi
yüzüm kaç kere zenci
ve ağır kilom
artık günlerce*

*kuruyorum çiçeklerce suyum az
içimde inatçı bir leke
ve gözlerim
bu gözler: dört duvar
bu ten: tozları koktuğum sokak
unutulmayacak o dün
o söz tadı
söz eskitilmiştir*

*dal kırılmış
rafa kaldırılmıştır aşk
açıp tümör gibi gecede
acıyı çoğaltır
vurulsa da yüzüme dul lekesi
çöker kirpiklerime baharlar*

*sade o mu, sade yaz mı
baştan sona hayatlar*

GİTMEKTE BAHANE YOK

benden sorulmasın satır araları

*baktım buralı bir dert
beni beklerken buldum
oturduk söyleştik
kadınlığı ezik bir dünle*

*yolda kadınlar onu gözlüyor
aynı sözlerle gülüyor
o kokuyorlar hep
ve yabandırırlar, çok odalı
aynı taşı kavrar
aynı açık yerlerini
ve çömelip
uzun seyrederler akşamı*

azaldım

baktım kesinlik. baktım
köşeyi dönüyor buluştuğumuz
düş yok ki... rahat koltuk
petunyalar... soluk atların
acemi koşmasıdır zaman
bana öyle bakakaldım

sabır

o gidilmiş, dönülmüş
eğrilmiş satır. sabır
kendini yiyen kahır
kim ki içine kapanır
kim aynı suda ve
gençtir içindeki yara
utanıp cinnet lekeli hayat
unutup ateşteki ağrıyı
güller açar diline atların

güller açar diline atların

SON ON DAKİKA

*ve bildirildi bize
ateşin ucudur gül
herkes kendine ricacı*

gülü boğan çığlıktı son
aşka uzak baktı kadınlar
bakıştaki anlamı yakalayacak kim
otel odası değil ki burası
yat, kalk ve son on dakika

*çocukların da yabancılığı sürüyor
odalar bir yangın yeri aç*

ortalığı kim toplayacak
fotoğrafların tozunu kim
herkes kendinin yabancısı ve
tedirgin yüzle bakıyor komşular
rüzgârlı sokak gibi kıvrılmakta
içimize yalan

artık gitmek daha zor
güven duygusu yitmiş
masallara sığınmış odalar

2

Biz Biraz da Masallarımızdık

ÇOCUKLUK DURUMLARI

*hangi dilde söylüyorsun
elma dalına küsken*

1

büyütüyor varlığın çiçeklerini çocuk. koşturuyor sevinç-
le haritayı çizme becerisi içinde. nere ki bulunduğu yer?
gelip babanın imreneceği, çok daha kararırken anne al-
dırışsızlığında Nineva'nın.

çocuk taşkın yazılmazı söylüyor

tamamlanacaktır ki
didik didik edilmiş
orda şimdi onu bölüyorlar
doğrusunu ortadan ikiye
bunu çok kardeşlik diye bunu
Mine karıp onca gülü
dahi gülerken araçılar
iştah ve istekle

bundan o denize yürüyor

biliyor çocuk korkunçluğunu bilmenin. bir sular acıyor ki çarpmaktan kayalara an sendeliyor beyinciği çıkarılmış kurbağa gibi orda. gölgesinin peşinde son hecesini silmiş aşkın dans ediyor çocuk. buna karşın ağlamada fazla bilgi sahibi baba kızgın, sıradan ve ölü balığın kıl-çığıyla temizliyor gün boyu dişlerini.

deniz imkânsıza yürüyor

ne ki öyküsü acı mı acı
 bu şiirin isyankâr ve
 değil durduk yerde yazılmış
 bundan şimdi böyle
 Mart acı buradan bakınca
 iyi ama ama kim
 kim bu çocuğun
 gözleriyle büyüttüğü öteki
 çocuk bundan denize büyüyor

özen istiyor çocuk. istesin. ki geldiği yerde uzun süre-
 taşıma hali. orda nasıl öyle ille oyun diyor. sır odalara
 konmuş telaş açmış da keskin. nasıl desem keyifli sakın.
 Türkçesi yarım ve sadece ille!tutturuşunda bilme isteği.
 gözleri beni işaret ediyor.

ne güzel

bu hayal olmamalı. yani
 sıcaklığı şeylerin. kalbi çarpıyor
 kalbim... bakışı teselli ne teşekkür ne davet
 şimdi artık bir şey

başka bir şey

DÜNLE DÜELLO

yine bir klarnete ömür biçti ustalar
yine satır araları kan
orda
harita ruloları, fermanlar
durup hayat çizgisi toprağa bakmış
ağzı kum çiğneyen bir söz var

o ki kuduz kaplandır
plastik bir gül için
kime küller düşürecek
kime kasıkları yedi iklim ve
koşup inat atı dalgınlığa
bilirsiniz söylenmez

şimdi şans eseri kurtulduğunda kırılmaktan dişleri kara
kuru bir çocuk sünnetsiz ama. kâğıtlar ve solmuş ku-
maşlar arasında büyümüş son erkek kişisi ailesinin. an-
nesinin korkusu ve alışkanlığıyla
kuşlara hep yön vermiş

gördüm ki öyledir
rüzgârsız bir gemi sulara
zamana hayret eski bir kar
babasının gördükleridir bildikleri

saçları alnına bela

BEN ÇOBAN ÇOCUK VE

*solucanın parçasından kopan
candır ki öyledir
beslediğim umut*

burada gölge bir çocuk
ovaya sıkıntıyı otlatıyor
gülecek “mükemmel bir
yeni göz gibi” tutup
zalim bir yalanın elinden bilgiç
ama o sıkıldıkça
dili suça tırmanıyor

ötede kuzular körpecik
sıyırıyorlar duvağını çayırların
dilleriyle arsız. sahte bir
çığlıkla çocuk bağırana dek
çığlık çocuğun kalbine
yıldız gibi akıyor

ama yalanı fark eden kim
olmayanı tepedeki. bir şey olmuyor
sönüyor kalabalıkta
öteyi görme isteği

terliyorum. eđitimsiz
dalgayım kendinden korkan
ağzı açık kavanoz. nasıl
yaşanır ki kör nokta
nasıl bir gecede intihar
binmiş cennet atlarına kuzular
gitsinler

sade hayatım bir hayaleti resmediyor

* Yannis Ritsos

UÇMAK MESELİ

*avazsız bir nehri sürdü şair
harflerin koynuna*

bağışlanmış candır uçmak. zengin...
gül firavun emzirir kumlarla. şaşırır buna
çocuk eğilip kendine bakmadan evvel
hız tutkunu o. yarışı bulut farkıyla...
bu kadar da değildi elbet
ipin elini kestiği an

*yüzüncü merdiveni kulenin şaşkındı
çarşı sanırdı kendini kalabalığa*

işte şaşırtan hızla büyüyen heves. işte
unutulmuş ama iyi bilinen. boşa çıkmayacak
her uçmak. bilinir / göğü bekleyen askerlerdir
ipi kopmuş uçurtmalar. bakınca anlarız
neden bazı ağaçlar
kulelere benzer

utum
nasılla yırtılan soru herkese
utum
evet düştür her uçmak

de bir ırmaktır bakınca. varınca zevkine umanın
kelebek anlar bunu ve tutulmuş bir kayıt gibi kalır koy-
nunda o kadife zamanın

anladım

inan
rtr her meyveyi ihmal
inan
kiralık bir parařttr
dudakta kan
uçmak aşkı ölümü geçti
kapının önüne koymalı
bu aşksız rzgrı

Leonardo figürlere hep kanat takardı

CAN YELEĞİ

o çocuk o evde can yeleği
öbürü gözleri boşluğa Leyla
fark etmemiş baba
anne ağladığında
yüzleştiği parçalarını

*baba susuyor
ama hangi yola yolcu*

herkes yalnız
yüze bakmadan konuşuyorlar
anne görmemiş görüneni bile
kim kimi sevse
yakınlar bunaltıyor

görünce savdım bunu

bir yarayım eskitilmiş
orada ölü böcek kabukları yılanlar
kesiyor süren masalı orta yerinden
keskin bir küfr acıtmak için

buzlar eridiğinde çocuk sözle avunacak

BİLE

ölü gözleriyle bakıyorlar
kardeş toprağına doğru kalmanın
ve yoruyorlar dünü
nasıl kök toprağını yorar
öyle çabuk

öyle ki çocuk oyun kutularını
köşelerini bir dizi oyuncakla
nasıl bezerse kuyumcu mücevheri
bir yürekle ki ama

alevi andıran dilleri var
kıvılcık tüyleri
dikenli tel örüyorlar kesiklerden
kuş leşleriyle kinini
kutsarken yılan

yalan

aşk ömre ziyan
Bağdat boyumdan büyük ama
gün rakamla ifade edilir
korkudur evet her savaş
ezberlenmiş dönülmüş balkonda
ne zordur artık

dünün atlarıyla çocuk kalmak

APTAL KARGA KURNAZ TILKI

orda masallı bir dağ var
büyüyen çocuğa göz
görmek için diptekini
kır elbiseli bir yokluk var
bu doğru olabilir fakat
bu şiir bir dağı içermeyebilir

almak olmanın önüne geçmektedir

genişletilmiş bir anlamla tilki
gerilir çokça susarken
büyümüştür yüzü bir maske
yüzü yalıtılmış
unvanı hak edebilmek için
bir adım öne çıkarak

süre belli değildir

süre geçsin
bükülen alt dudak gibi kolay
bakan göz denli hissedilir
tutkuya kucak açacak
kemiren dişleri istekle

artık onundur onun olmayan

insanda böyle kendini kurnaz sanıyor
yapılan yanıştan dönmek için zaman var ama
ben tepeyken bilmiyorum
at terlerken soluktaki yangını
tomurcuk olurken daldaki kararı

kelebeklenmiş gibiyim ne ise

kırkını dün eskitmiş
otuzunda düşünceli
komşusuyum kimselerin
kaçırdığımda kendimi olağandan

mutlu

kendime iyi gelirim ama! İçimde
çalışılmış bir yalnızlık var
incelikli, aykırı ve usandığınız
tek ses ama gereклиyim
saçsız berberlerin parmaklarına sargı
nokta olmaya cümlenize

anlatıcı: ağzındaki sırdı
kopuşu güçlü kılan
istenmezdi çünkü kesik bir kolla
toprağa fidan olmak
her defasında
gül yaprağını gülle budamak

hayret
olanı boğuyor hayat
karga ömrü bir tuğra kadar
ruhu çelinmiş durmadan çelinmiş
zamandan düşünce yanlışı bilecek

peynir düştü ispatlanmak için

her evde kurnaz bir tilki var

“fakat shakespeare’i içermiyor bu şiir”

Taylan Asır

ÇOCUKLUK PARKI

onlar gelirdiler: cepleri dolu karamela
sığınırılar koltukaltlarına annelerinin
kapı zilleri, telefon sesleri susar
susardı çocukluğun bahçesi
küf tutmuş zaman bahçesi

sözden önce mi olmuştum sonra mı
batık mıydım kalkan mı
kılıcın kını keskindi kından
yenildim ey gece kovuldum aşktan

onlar gelirdiler: atları yorgun, dilleri yorgun
paşa çayları, oyun odaları
mümkünmüş gibi başladığına şeylerin
özensiz büyürdüler, soğuk, odasız
anneler uzaktılar babalar poyraz

böyle böyle büyüdüm işte
kokusunu duymadığım ten kalmadı
eskitmediğim bir tek ev
gizlendiğin yerden çık ey sebep
gül yaprağı daha keskindir gülden

onlar gelirdiler: yokluk sonu gelmez a lıktı
a ıktı kapıları h z nlerin
 ocuklar gelirdiler ufak esintiler
iyiliklerle a ızları keten helva
kiralık bisikletler, fondanlar
geride mi kalmıştım  nde mi
i imde hep bir azlık

sanki b y m ş mde bir şeyler solacaktıymış

ÇATIŞMA

1. perde

*çocuğun kendine söylenmekliğinin
başladığı saattir*

bir şey öğrenmeyi biricik sanmayı
ne gördüysem, aklımda tutabildiklerimle
zaman yarayı tırmalamaktı
büyüttüğümüz aynı şeyi
fark yoktu

yakınım bunları görebilir
taşların ardını
güneş suyun hüznünü içene dek
ağır dökülür alnımıza suç

2. perde

*dağın terkedilmişliğinin
çocukta yarattığı izdir*

hep şüpheyile atsız, öyküsüz
deldim kabuğumu ama
kendini ifade etmede eksik
evde bulut yok değil
nerden baksam aynam
hayal kırıklığı oluyor

3. perde

*çocuğun dünle söyleşmekliğinin
sezilmiş ıssız dilidir*

derdine düşmüş anne
kızgın gücenik
girmiş ağrının koluna ağlıyor
bilmiyor çocuk neden
büyüyünce ev olmayacak
neden bu yaş
yastığında çok çocuk şairin

bu yüzden çocuk yıldızları kırpmayacak

MUŞ SİYAH BEYAZ

burada yollarla günlerdir
Muş kan sıcaklığı...
ağrıdan bir sis kaplayıp
her yanı
çocuklar altlarında demir kızak
çocuklar düşleri kısa
bir çocuk bacakları eğri
yüzü kara tahta
yüzü herkes olan
geniş utancı
el tırnağındaki karadan

her göz zemheriye çevrilmiştir

çocuk büyümüştür
araları doldurulmuş
yüzü ders özeti
açmıştır kalbini gözleriyle öğretmen
yalnızdır
dili dolaşmış kaptan kadar

*der ki: delikanlılar sonsuz
erteler mi hep sevişmeleri
ya da zenci midir her
coğrafya ötekinden*

büyür ve öyle susarken
kapanır demir kapılar
varılmış yoldur otuz dokuz
inerek hiçliği çıkararak hızla
kalbe su serper martılar

*ten itiraf eder ya zamanı
gül açtırmıştır ölüm telaşı*

der ki: Muş kardan beyaz
postu kurt mu ki ürkütür sizi
burada olmak anlamlı
gitgide yordüğumuz yoldur
günde kaç öğün baktığımız ayna
ağlar evler odalar

boş yere eskitiriz

ASKERİN ASKERLİĞİ

Sabah

*her şey kayıtsız! ıslak teninde
askerin bilmenin korkusu*

şimdi bir kez daha
sorulabilir sorularla gün uzun
terk gülle açıklanırdı
ağlardı ana diliyle asker
kokusu çocuk
tetiğe dokunur gözleri susunca
işaret parmağı

*kaç düşman öldürdün
gözlerin şimdi kan*

yalandır artık unutmak
bahçe kokusu, akranlar
bilmez bilinmezliğin neresindedir
ağrıdır neresinden baksanız
bu yüzden üşür parmak ucu
bu yüzden Muş'tan Silvan'a
yüzü bulanık su

Akşam

*her şey rastlantı!
on yedi yaşın kokusu
tutardı ellerinden askerin*

o çocuk, göğüs cebi kan
o belki üzöldüğümüz aynı şeylere
çıkır gelir demir zırhlar, küçük
kardeş sesi, yorumlanmaklar
der ki eski bir gezgindir savaş
oturur rahat koltuklarda
uzatır ayaklarını uyur
eyvahtır
yorulup yıkadığı bayraklar kadar

yorulup yıkadığı bayraklar kadar

ASANSÖR KORKUSU

*ne çok binmiştik. içi
kibrit kutusu metal
gençlik işte... cesaret
sevgilimdi ve yaramazlıklar
çünkü korkmanın alfabesi
aşktı ve sınırı yoktu hayalin
kapandığında demir kapı
yer çekimine aykırı
-durur bakardık işte-*

*iki koca halat yan yana
ağzımız açık bir karış
kara bir tabut kaldı mı
iki kat arasında
uzardı çıkıp içimden
parmakları akşamın
-göz kalpten önce duyar ya korkuyu-*

*sonra büyüdüm böyle. kasıklarım
sessiz yazgılı anne kalmaya
merak şaşkını ben o
yalın öfke. bu duygu
miras kalmış dededen
korkuyorum şimdi nasıl
nasıl benmişim gibi bana
-kendini boğan urganım ama-*

ve hem bakir, hem rüzgâr
tenim on yedisinde ıslak
uzanmışım da yatağa, ilk
uyumaklığım gibi bu benim
ilk sevişmekliğim ya da
ben mi uzağım zamana
zaman mı dar. korkuyorum
korkmanın öncesi endişedir.
adımlarım ürkek ama sıra sıra

–“sonu gelmez bilme arzusu
daha güçlüydü ölümden”–

ne çok binmiştik. içi
anı tozu, metal
gençlik işte... kuytu
kardeşimdi ve kalabalıklar
mevsimi yoktu gitmenin
açıldığında ağır kapı
hüzne rağmen

anlardık yüreklerimiz neden

LEHİM

kardeşime

içimin hayvanları çağırırken kuyuları
gözleri bağlı bir kardeş var
görmez görüneni
sesi yok dağlardan uğultu
sır bir dili var

kime ateş ki
ısıtmayacak kimseyi
gitmekte usta
geç büyümüş
sicilinde
olmazları var

yaptıklarını bozuyor hayat
kırılmış her taşta mor
sabırsız kalabalıktan
*derin bir yar
affet*

her at yattığı yeri bilir
şefkatli bir annedir her abla
tarif edilmiş bir yalnızlıkta
al beni de yanına
kıvrılıverdim beyaz bir sevgiye

aynı denizdi ikimizi de büyüten

SONSÖZ YERİNE

söyler ki bedevi yol korkunçtur
ve serttir kanunları
sürükler bir atı eyerinden
dağlara konar göçer

artık bu menzilde durulmaz

çölü ev bilen tacirdir zaman
Halep'e kısrak büyüten asi
elleri yüzüne kırbaç

kimin yolu varsa koyulsun
ya da el bağlasın
yağmuruna
yol sebepsiz
bir
ölüme
benziyor
saçlarımdan kopan
her tel
üşümesine
bir ağacın

insan ağrısını uzaktan tanır

İÇİNDEKİLER

Önsöz Yerine	.7
1 / <i>Biz Biraz da Fotoğraflarımızdık</i>	
Yakın Arkadaş	.11
Yüz Yüze	.13
Yol İnsanları	.15
Hiçlik O	.17
Ne ki	.18
Yüz Üzülmüş Gül	.19
Um Kasr'ın Gelin Kızları	.21
Geçim Kararı	.25
Denge	.27
Tanıklık	.28
On Birinci Hafta Hikâyesi	.29
Fotoğraflarda	.31
Dalgın Bakarken Ufka	.33
Ay Avcısı	.35
Ben	.37
Tercih	.39
Çark	.40
Dul / luk	.43
Gitmekte Bahane Yok	.45
Son On Dakika	.47

2 / Biz Biraz da Masallarımızdık

Çocukluk Durumları	.51
Dünle Düello	.54
Ben Çoban Çocuk Ve	.55
Uçmak Meseli	.57
Can Yeleği	.59
Bile	.60
Aptal Karga Kurnaz Tilki	.61
Çocukluk Parkı	.64
Çatışma	.66
Muş Siyah Beyaz	.68
Askerin Askerliği	.70
Asansör Korkusu	.72
Lehim	.74
Sonsöz Yerine	.75

Betül Tarıman

YOL İNSANLARI

“Şiir için gerekli olan müziğin başa kakılmadığını görürsünüz onda. Günümüzün genel hastalığı olan yerli yersiz dize kırmalardan sakınır çoğu kez. Sözcük oyunlarından medet umduğu zamanlar yok gibidir. Daha da önemlisi, temiz Türkçe ile yalınlıktaki derinliği aramaya çıkmıştır. Derin sanılsın diye suyu bulan-dıranların korosuna katılmaz.”

ABDÜLKADİR BUDAK
Kardan Harfler kitabı için

“**Betül Tarıman**, nostaljisi bol ama insan kumaşını yeniden yıkayıp güneşte kurutan, söküğünü dikip kırınlıklarını onaran haliyle çemberi biraz daha genişletmiş, sararan fotoğrafların dilinden derin meseller üretmişti. Doğrusu ben o şiirlerin çoğunu der-gilerde dikkatle okumuş, yürek pencereme vuran kıvılcımları bir kenara not etmiştim.”

AHMET GÜNBAŞ
Güle Gece Yorumları kitabı için

Kapaktaki resim: MEHMET GÜLER

ISBN 975-07-0391-X

9 789750 703911
<http://www.canyayinlari.com>

